Statsforvalteren i Agder

Vår dato: 10.04.2026
Vår ref.: 2017/2930
Deres dato:
Deres ref.:

JENS EIDE AS

Gaupemyrheia 16
4790 LILLESAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hilde Nordby Falkenhaug, 37 01 75 85

Rapport etter tilsyn 2. mars 2026 Kontrollnummer: 2026.154.I.SFAG

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Jens Eide AS 3. mars 2026 (virksomhetsnummer: 886 383 932).

Rapporten består av følgende deler:
- Del 1: Resultatet av tilsynet.
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse.
- Del 3: Informasjon om tilsynet.
- Del 4: Annen informasjon.

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:
- Avvik 1: Virksomheten overholder ikke grenseverdier for utslipp til vann.
- Avvik 2: Sanitæravløpsvann føres inn på renseanlegget sammen med prosessavløpsvann.
- Avvik 3: Virksomheten har mangelfulle rutiner for håndtering av farlig avfall.
- Avvik 4: Jens Eide AS har ikke etablert et energiledelessystem.
- Avvik 5: Jens Eide AS har ikke gjennomført en luktrisikovurdering.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 1, 2 og 3.

Jens Eide AS må snarest rette opp avvikene. Dere må **innen 1.mai 2026** sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet eller en tidfestet handlingsplan som beskriver hvordan og når avvikene er tenkt rettet**.**

Statsforvalteren kan fastsette tvangsmulkt knyttet til frister for innsending av dokumentasjon eller oppfølging av handlingsplaner for å sikre at nødvendige tiltak gjennomføres for å lukke avvik beskrevet i tilsynsrapporten, jf. forurensningsloven § 73.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten har ikke oversikt over krav i gjeldende tillatelse fra Statsforvalteren, og virksomhetens måleprogram bør oppdateres.
- Anmerkning 2: Virksomheten bør ha bedre dokumentasjon på ledningsnett og renseanlegg.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov. Vi ber ikke om tilbakemelding på anmerkningene, men vil kunne følge dette opp ved senere tilsyn.

Dere må betale gebyr

Jens Eide AS må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfagpost@statsforvalteren.no. Merk svaret med saksnummer 2017/2930 og tilsynsnummer 2026.154.I.SFAG.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten overholder ikke grenseverdier for utslipp til vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse til Jens Eide AS etter forurensningsloven, datert 13.06.2025. kapittel 3, Utslipp til vann, tabell 3.1 og 3.2.

Beskrivelse av krav

Tillatelsens kapittel 3 om grenseverdier for utslipp av komponenter til vann. Virksomheten hadde lempeligere utslippsgrenseverdier for utslipp til vann frem til 31.12.2025. Nye og strengere utslippsgrenser trådte i kraft fra og med 01.01.2026. De fastsatte grenseverdiene i tillatelsen gjelder for hhv. kjemisk oksygenforbruk (KOF_{Cr}), biologisk oksygenforbruk (BOF_5), total fosfor (P_{Tot}), suspendert stoff (SS), fett, pH og temperatur. I tillegg er det gitt målkrav for organisk karbon, totalt nitrogen, kobber og sink. Grensene er gitt som gjennomsnittlig døgnutslipp i mg/l midlet over året og totalt døgnutslipp i kg/døgn. Det er også satt maksgrense for utslipp av mengde prosessavløpsvann.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble data fra egenkontrollrapporteringen for 2025 gjennomgått samt fremlagte data med foreløpige måleresultater for 2026. Analyseresultater for 2026 ble også ettersendt til Statsforvalteren etter tilsynet. Analyseresultatene så langt for 2026 viser overskridelse av totalt utslipp for KOF og BOF i februar samt for lav pH for februar-mars. Resultatene viser også at Jens Eide

AS foreløpig ligger an til å overskride gjennomsnittlig utslippsgrensekonsentrasjon for KOF og BOF midlet over året. Grenseverdi og overskridelse vises i tabell 2.1.

Jens Eide AS informerte under tilsynet om at avvikene i februar 2026 skyldtes at leietaker Eco Marine hadde sluppet på prosessavløpsvann til Jens Eide AS sitt renseanlegg uten å gi beskjed. Dette gjelder overskridelsene for organisk stoff (KOF_{Cr} og BOF_5). Det er Jens Eide AS som er ansvarlig for utslippet fra renseanlegget uavhengig av bidragenes opphav..

Tabell 2.1 *Viser grenseverdier for utslipp til vann ihht. tillatelsen sammenstilt med målte verdier hittil i 2026. Verdiene er rundet av til likt antall gjeldende siffer som grenseverdien i tillatelsen. Overskridelser vises markert i rødt.*

Komponent	Grense for gjennom-snittlig døgnutslipp midlet over året [mg/l]	Målt gjennom-snitt hittil i 2026 [mg/l]	Grense for maksimalt døgnutslipp [kg/døgn]	Høyeste måling hittil i 2026 [kg/døgn]	Høyeste tillate verdi/ intervall (måles kontinuerlig)	Høyeste verdi/ intervall målt hittil i 2026
KOF_{Cr}	600	1163	144	215		
BOF_5	300	509	72	85		
P_{Tot}	18	8,1	2,4	1,2		
SS	300	293	72	65		
Fett	50	36	12	5		
pH					6,5-8	5,8-6,8
Temperatur					<30°C	Ikke målt/sendt inn resultat

Avvik 2 Sanitæravløpsvannet føres inn på renseanlegget sammen med prosessavløpsvann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse til Jens Eide AS etter forurensningsloven, datert 13.06.2025, innledning og kapittel 3, Utslipp til vann, punkt 3.1.1, 3.2.

Beskrivelse av krav

I innledningen til gjeldende utslippstillatelse står det at dersom Jens Eide AS ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. I gjeldende utslippstillatelse er det lagt til grunn separat håndtering av prosessavløpsvann og sanitæravløpsvann, og avløpsstrømmene er regulert under separate punkter. Tillatelsens punkt 3.1.1 og 3.2. angir utslippsgrenseverdier for prosessavløpsvann før påslipp til offentlig avløpsnett og åpner ikke for sammenføring av avløpsstrømmene. Separering av avløpsstrømmene er nødvendig for å sikre samsvar med forutsetningene som er vurdert og kravene i tillatelsen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet kom det frem at sanitæravløpsvannet og prosessavløpsvannet fra Jens Eide AS føres sammen før renseanlegget. I forbindelse med revidering av tillatelsen i 2023 og 2025, ble det ikke redegjort for eller søkt om sammenføring av prosessavløp og sanitæravløp før rensing i virksomhetens renseanlegg og påslipp til kommunalt renseanlegg. Det er derfor kun prosessavløp som er vurdert i fastsettelse av utslippsgrenseverdiene i tillatelsen. Generelt anbefales det å holde ulike avløpsstrømmer adskilt. Det gjør at man er kjent med de ulike avløpsstrømmenes innhold, størrelse og stoffmengde, som igjen bidrar til at det er lettere å optimalisere rensingen.

Jens Eide AS kunne under tilsynet ikke redegjøre for hvor stor andel av utslippet som kommer fra sanitæravløpet og dermed ikke hvordan dette påvirker renseanlegget og utslippet fra virksomheten. Eventuelle endringer i hva som inngår i prosessavløpet må avklares med Statsforvalteren før de gjennomføres og det må søkes om endring av tillatelsen.

Avvik 3: Virksomheten har mangelfulle rutiner for håndtering av farlig avfall

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd pkt.7
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §11-5 forsvarlig oppbevaring § 11-8 leveringsplikt og § 11-12 deklarasjonsplikt

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften kapittel 11 har som mål å sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke medfører forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller fare for dette. Vedlegg 1 i kapittel 11 gir nærmere bestemmelser for hva som menes som farlig avfall, og avfallsbesitter (avfallsprodusent) er selv ansvarlig for å vurdere om avfallet omfattes av disse bestemmelsene.

I henhold til forskriften skal farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Lagringen skal være tydelig merket med avfallsfraksjon og ulike fraksjoner skal ikke blandes sammen. Farlig avfall skal heller ikke blandes med ordinært avfall. Lagringen skal være beskyttet mot ytre påvirkninger og uten tilgang for uvedkommende. En forutsetning for forsvarlig lagring er at virksomheten har identifisert hva de har av farlig avfall. I henhold til kapittelet skal farlig avfall leveres til lovlig mottak minst en gang per år dersom den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg. Avfallet skal deklareres, og den som leverer avfallet, er selv ansvarlig for informasjonen i deklarasjonen selv om en har gitt mottaker lov til å deklarere på vegne av seg.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under befaring ble det observert at farlig avfall ble observert utendørs. Lagringen var ikke i tråd med kravet om at farlig avfall skal være beskyttet mot ytrepåvirkninger og uten tilgang for uvedkommende.

Virksomheten leverer avfall til Midtstøl transport og har gitt fullmakt til dem for deklarering av avfall. Vi kunne derimot ikke se at det var deklarert farlig avfall på Jens Eide AS på avfallsdeklarering.no. Under tilsynet kom det frem at Jens Eide AS har gitt fullmakt til Midtstøl transport, som har deklarert farlig avfall på Agder Eiendom AS. Farlig avfall må deklareres på avfallsprodusenten, dvs. Jens Eide AS. Det er viktig at Jens Eide AS kjenner til avfallsdeklarering.no og kontrollerer hva som er deklarert på virksomheten, selv om det er gitt fullmakt. Dette ble også påpekt ved forrige tilsyn og i tilbakemeldingene på de siste årenes egenkontrollrapporter.

Avvik 4: Virksomheten har ikke etablert et energiledelsesprogram

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse til Jens Eide AS etter forurensningsloven pkt. 8.1

Beskrivelse av krav

I utslippstillatelsen til Jens Eide AS etter forurensningsloven, tillatelsesnummer 2023.0045.T, er det satt vilkår om at det skal etableres et energiledelsessystem som skal inngå i internkontrollen og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse. Energiledelsessystemet skal være et system for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Jens Eide AS hadde frist til 1. juni 2024 for å ha på plass et energiledelsessystem.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Jens Eide AS informerer om at det gjøres mye for å energieffektivisere virksomheten. Det er blant annet installert store batterier, og solceller har vært vurdert. Statsforvalteren kan derimot ikke se å ha mottatt et energiledelsessystem fra Jens Eide AS. Virksomheten kunne heller ikke legge frem dette på tilsynstidspunktet, og det kom frem at ansvarlige i virksomheten ikke var kjent med at dette var stilt som vilkår i tillatelsen fra Statsforvalteren.

Avvik 5: Virksomheten har ikke gjennomført en luktrisikovurdering

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til Jens Eide AS etter forurensningsloven, datert 13.06.2025. kapittel 4, pkt. 4.3, Lukt.

Beskrivelse av krav

Tillatelsen pkt. 4.3 omhandler lukt og iht. pkt. 4.3.2 skal det gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensingsloven.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet fikk vi opplyst at Jens Eide AS ikke har mottatt bekymringsmeldinger som gjelder lukt. Virksomheten kunne derimot ikke legge frem en skriftlig luktrisikovurdering og således ikke dokumentere at det ikke er behov for luktreduserende tiltak og driftsplan.

Anmerkning 1: Virksomheten har ikke oversikt over krav i gjeldende tillatelse fra Statsforvalteren, og virksomhetens måleprogram bør oppdateres.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet kom det frem at virksomheten ikke er kjent med alle vilkårene i tillatelsen fra Statsforvalteren, men at de hovedsakelig har forholdt seg til påslippstillatelsen fra Lillesand kommune., som gjelder grenseverdier for påslipp til kommunalt nett. Under tilsynet kom det også fram at Jens Eide AS har et måleprogram, men at måleprogrammet er basert på påslippstillatelsen fra Lillesand kommune med tilhørende grenseverdier. Jens Eide AS bør oppdatere måleprogrammet med å inkludere krav i tillatelsen fra Statsforvalteren for å sikre at målinger og beregninger også gjøres i tråd med vilkårene stilt i utslippstillatelsen.

Anmerkning 2: Virksomheten bør ha bedre dokumentasjon på ledningsnett og renseanlegg

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I henhold til tillatelsen, skal det til enhver tid eksistere et ledningskart som viser ledninger som er i bruk internt i bedriften. Oversikten/kartet skal være en del av internkontrollsystemet. Under tilsynet kom det frem at Jens Eide AS har tegninger over ledningsnettet, men at de for deler av bygget er gamle og eksisterer kun på papir. De er heller ikke oppdatert etter påbygg og etablering av nytt renseanlegg, men oversikt over dette finnes separat. Kart over ledningsnett og renseanlegg ble oversendt til Statsforvalteren etter tilsynet. Selv om Jens Eide AS har kart over ledningsnett og renseanlegg, mener Statsforvalteren dette er svært uoversiktlig at det ikke er samlet i ett kart. Renseanleggets plassering er f.eks. ikke merket i oversikt over rørledninger.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Jens Eide AS må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 29. januar 2026 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Jens Eide AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok:

- Hilde Nordby Falkenhaug
- Ole Martin Aanonsen

Fra Lillesand kommune deltok:

- Elisabeth Bokheim
- Erik Håkedal

Fra Jens Eide AS deltok:

- Vigdis Vaule Hvidsten
- Terje Glamsland
- Jens Eide (deler av tilsynet)

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Utslippskontroll: herunder utslipp til vann og luft, støy, måleprogram og kvalitetssikring av utslippsmålinger
- Håndtering av avfall: herunder håndtering og lagring av næringsavfall, håndtering og mellomlagring av farlig avfall, og levering/deklarering av farlig avfall til godkjent mottaker.
- Håndtering av kjemikalier: herunder oversikt over typer og mengder kjemikalier som benyttes (inkluderer også vaskemidler) og system for substitusjonsvurdering
- Internkontroll: herunder miljørisikovurdering for påvirkning av ytre miljø, rutiner for håndtering av avfall og kjemikalier, rutiner for utslippskontroll, prosesstyring mm. Og avvikshåndtering.

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven)
- Tillatelse etter forurensningsloven

Ettersendt dokumentasjon

Ettersendt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Analyseresultater fra 2026
- Kart over ledningsnett og renseanlegget

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere faktiske feil i denne rapporten. Dere må sende eventuelle kommentarer til oss innen to uker etter at dere har mottatt rapporten.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen
Statsforvalteren i Agder

Hilde Nordby Falkenhaug
rådgiver

Ole Martin Aanonsen (e.f.)
seniorrådgiver
Seksjon forurensning

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
LILLESAND KOMMUNE Postboks 115 4795 BIRKELAND